

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

"การศึกษา คือ เครื่องมือและกระบวนการต่อเนื่องอย่างหนึ่งซึ่งช่วยให้มนุษย์มีความเจริญงอกงาม ปรับตัวได้ ต้านเนยชีวิตดี และมีความเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์ มนุษย์เรียนรู้ได้ คิดได้ ทำได้ และแก้ไขข้อหาได้ เพราะมนุษย์ได้รับการศึกษา" (ลุ่มน อมรวิวัฒน์ 2527:3) ฉะนั้นมนุษย์ทุกคนควรจะได้รับการศึกษา เพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี และมีความสงบสุข สำหรับประเทศไทยนั้นพลเมืองทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งรัฐสัดให้อย่างทั่วถึงและเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สำคัญมาก "การศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษามุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความสำมารถขั้นพื้นฐาน ให้คงสภาพอ่านออกเขียนได้ และคิดคำนวณได้ เพื่อจะได้ประกอบอาชีพตามควรแก่วัยและความสำมารถ และดำรงตนเป็นพลเมืองดีในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข" (กระทรวงศึกษาธิการ 2521:รู)

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว "พระบิดาแห่งการศึกษาไทย" ได้ทรงจัดตั้งโรงเรียนหลวง สำหรับราษฎรขึ้นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2427 คือ โรงเรียนวัดมหรธพาราม ระยะต่อมาได้โปรดให้ขยายโรงเรียนไปยังส่วนภูมิภาค ทำให้การศึกษาขยายตัวอย่างรวดเร็ว จนกระทั่งเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2464 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษาภาคบังคับ ตามโครงการศึกษา พ.ศ. 2464 การบังคับให้เด็กเข้าเรียนนั้นจัดทำในลักษณะค่อยเป็นค่อยไป โดยพิจารณาเปิดขยายให้การศึกษาภาคบังคับเป็นตำบล ๆ ตามที่เห็นว่ามีความพร้อม และฐานะทางเศรษฐกิจดี(หนังสือ พฤษะวัน 2525:4-7) ปัจจุบัน รัฐได้จัดตั้งและขยายโรงเรียนสำหรับราษฎรไทยทุกคนไปทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ ซึ่งสังเกตได้จากจำนวนโรงเรียนประถมศึกษาปัจจุบันมีจำนวนทั้งหมด 31,230 โรงเรียน ครูจำนวน 335,357 คน และมีนักเรียนจำนวน 6,368,202 คน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป. : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ส่วนในด้านของหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการประถมศึกษา ก็ได้มีการพัฒนาปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงแก้ไขมา โดยตลอด เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของสังคม เศรษฐกิจ

และการเมืองที่เปลี่ยนไปจากเดิม เมื่อปีการศึกษา 2521 ได้มีการประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 หลังจากประกาศใช้แล้ว บุคคลในวงการต่าง ๆ ให้ความสนใจกันมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลในวงการศึกษา เพราะหลักสูตรฉบับนี้พัฒนาขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันของสังคมไทย เป็นหลักสูตรที่มีหลักการ แนวคิด เนื้อหาสาระ กระบวนการเรียน การสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผล แตกต่างไปจากหลักสูตรฉบับก่อน ๆ เป็นอันมาก หลักสูตรฉบับนี้ มุ่งสร้างคนให้สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา มีฝีมือในการทำงานและมีคุณธรรม โดยถือว่าผู้เรียนจบหลักสูตรประถมศึกษานี้ จะอยู่ในบ้านเมืองของตนอย่างเหมาะสม และสร้างสรรคสังคมไทยให้ร่มเย็นและเจริญรุ่งเรือง (กระทรวงศึกษาธิการ 2525:6)

ในระยะแรกของการใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ได้เกิดปัญหาและอุปสรรคหลายประการ ซึ่ง ลุ่มน อมรวิวัฒน์ (2521:13-16) ได้สรุปไว้ดังนี้

1. การอบรมครูและการแจกจ่ายเอกสารหลักสูตร เนื่องจากระยะเวลาของการอบรมสั้นไป ครูที่เข้าอบรมมีพื้นฐานแตกต่างกัน จึงได้รับความรู้ไม่เต็มที่ ทำให้การสอนตามหลักสูตรไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ส่วนเอกสารหลักสูตรครูได้รับไม่ครบถ้วน ครูจึงไม่ได้ศึกษาเอกสารหลักสูตร เป็นผลให้ครูขาดความมั่นใจ และมีทัศนคติไม่ดีต่อการสอนตามหลักสูตร

2. ผู้บริหารขาดความเข้าใจและตั้งใจจริงต่อการใช้หลักสูตร

3. ขาดแคลนหนังสือเรียน

4. ขาดแหล่งบริการทางสื่อการเรียน

5. ครูยังไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน แนวโน้มการสอนของครูยังเป็นไปแบบเก่า สภาพการสัต์ห้องเรียนยังเป็นลักษณะที่ครูและนักเรียนนั่งประชันหน้ากัน ไม่มีการสัต์กลุ่มหรือทำกิจกรรมตามแผนการสอนที่ได้แนะนำไว้

6. ปัญหาการนิเทศและติดตามผลการอบรม

ปัจจุบันการจัดการประถมศึกษาได้นำหลักสูตรประถมศึกษา 2521 ไปใช้ครบทุกชั้นคือ ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 นักการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ให้ความสนใจศึกษาริฉัยติดตามผลการใช้หลักสูตรกันอย่างแพร่หลาย ดังเช่น ม.ร.ว.สุมพร ลู้คินีย์ (2525:196-199) ได้รวบรวมปัญหาทางการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. ปัญหาด้านตัวผู้บริหารหรือครูใหญ่

1.1 ครูใหญ่ไม่เข้าใจหลักสูตรและวิธีนิเทศครูผู้สอน เนื่องจากได้รับการอบรมมาน้อยหรือให้ครูอื่นอบรมแทน

1.2 ครูใหญ่ไม่สามารถที่จะแนะนำเกี่ยวกับการใช้คู่มือครูได้ แม้ได้รับการอบรมมาแล้ว นักวิชาการระดับอำเภอก็มีน้อย

1.3 ครูใหญ่มีลักษณะเสียใจ ไม่กระตือรือร้นที่จะปรับปรุงการบริหารงาน เนื่องจากมีครูอาวุโสมากและไม่ยอมเปลี่ยนทัศนคติ

1.4 ครูใหญ่ไม่มีเวลา และไม่ให้ความสนใจที่จะกระตุ้นให้ครูสนใจการสอนตามแนวของหลักสูตร

2. ปัญหาด้านตัวครูผู้สอน

2.1 ครูส่วนใหญ่ไม่เข้าใจแนวทางและจุดประสงค์ของหลักสูตรอย่างถ่องแท้ เนื่องจากเวลาในการอบรมมีน้อย ครูจึงมีทักษะน้อยและทำการสอนได้ไม่เต็มที่

2.2 ครูเคยชินกับการสอนแบบเก่า คือแสดงบทบาทเสียเองง่ายกว่าที่จะสอนตามแนวใหม่ เห็นว่าการสอนแนวใหม่เป็นการเพิ่มภาระให้กับครูมากขึ้น

2.3 ครูที่สอนมานานบางคนไม่เห็นด้วยกับการสอนตามแนวของหลักสูตร 2521 เพราะไม่แน่ใจว่าจะได้ผล จึงไม่สนใจที่จะเปลี่ยนวิธีสอน และเห็นว่ากิจกรรมต่าง ๆ นั้นเป็นเรื่องไร้สาระ

2.4 ขาดนักวิชาการที่มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรอย่างถ่องแท้ที่จะถ่ายทอดวิธีการให้แก่ครูผู้สอน แม้จะมีบุคคลเหล่านี้ก็มีเวลาจำกัด ทำให้ครูขาดความเข้าใจวิธีสอนที่ดีและไม่รู้จักสังเกตกิจกรรมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้

2.5 ช่วงเวลาการอบรมวิธีการสอนตามแนวหลักสูตร 2521 เป็นช่วงสั้น ครูจึงได้รับวิธีสอนเพียงผิวเผิน

2.6 การเรียนการสอนตามแนวหลักสูตร 2521 เปลี่ยนแปลงเร็วเกินไป ทำให้ครูปรับตัวไม่ทัน

2.7 ครูในชนบทยังมีจำนวนไม่พอ ครูจึงต้องใช้เวลาสอนมาก ประมาณสัปดาห์ละ 30 ชั่วโมง ครูจึงไม่มีเวลาเตรียมอุปกรณ์การสอน

2.8 ครูไม่สามารถจัดตารางเป็นคาบการเรียนได้เพราะเคยชินกับการสอนเป็นชั่วโมง

2.9 ครูส่วนใหญ่สอนเน้นวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์มากกว่าวิชาอื่น ๆ เพราะเห็นว่า เป็นวิชาสำคัญและเป็นวิชาหลัก

3. ปัญหาด้านอุปกรณ์การสอน

- 3.1 ครูมีชั่วโมงสอนมาก จึงไม่มีเวลาทำอุปกรณ์การสอน
- 3.2 ครูขาดความรู้และทักษะในการทำและใช้อุปกรณ์จากวัสดุในท้องถิ่น
- 3.3 ครูไม่เอาใจใส่ต่ออุปกรณ์ที่ทำขึ้น ทำให้อุปกรณ์ชำรุดเสียหาย
- 3.4 ผู้บริหารไม่ส่งเสริมให้มีอุปกรณ์ เพราะเป็นการสิ้นเปลือง
- 3.5 ไม่มีที่เก็บอุปกรณ์จึงทำให้อุปกรณ์ชำรุดและเสียหายไป
- 3.6 โรงเรียนบางแห่งมีอุปกรณ์แล้วเก็บใส่ตู้ไว้ไม่นำมาใช้ เพราะเกรงว่า

จะชำรุดเสียหาย

4. ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล

- 4.1 ครูส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจการประเมินผลดีพอ
- 4.2 รุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนตามหลักสูตรนั้น มุ่งให้นักเรียนพัฒนา

ทุกด้าน แต่การประเมินผลยังวัดเฉพาะความรู้

- 4.3 ในบางจังหวัดคะแนนผลการเรียนกลุ่มทักษะมีผลต่อความดีความชอบ 2 ชั้น

ครูจึงไม่สนใจที่จะสอนกลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ

นอกจากนี้ สันทร สันทรตรี (ม.ป.ป. : 142) ได้ศึกษาพบว่าโรงเรียนประถมศึกษามีปัญหาในด้านการวัดและประเมินผลดังนี้

1. ขาดเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ต่าง ๆ ในแผนการสอนทุกแผน
2. ครูยังไม่เข้าใจการวัดและประเมินผลตามพฤติกรรมทางด้านพุทธิสัย (Cognitive Domain) ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) และด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) และยังไม่สามารถจัดทำเองได้ จึงทำให้การประเมินผลในปัจจุบันยังมุ่งไปที่ด้านพุทธิสัยเป็นส่วนใหญ่
3. การประเมินผลยังไม่สม่ำเสมอและกระบวนการประเมินผลมักมุ่งทำเมื่อสิ้นภาคเรียนหนึ่ง ๆ เป็นสำคัญ จึงทำให้ขาดการล้อนซ่อมเสริมระหว่างเรียนไป
4. การสอบยังนิยมใช้ข้อสอบรวมของกลุ่มหรือของอำเภอหรือจังหวัด เพื่อกำหนดสอบพร้อม ๆ กัน เป็นการเร่งให้ครูล้อนเพื่อสอบ
5. การนำผลจากการประเมินผลการเรียนมาใช้เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนยังมีน้อย
6. ผู้บริหารโรงเรียนและผู้รับผิดชอบระดับสูงมักไม่สนใจการประเมินผลระหว่างเรียน
7. การรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบ ในโรงเรียนตามชนบทยังไม่สามารถทำได้อย่างสม่ำเสมอ เพราะครูเห็นว่าผู้ปกครองไม่ค่อยสนใจหรืออ่านหนังสือไม่ออก

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้สำรวจและพิจารณาสภาพปัจจุบัน และปัญหาของการประถมศึกษา โดยวิเคราะห์อย่างเป็นระบบทั้งส่วนที่เป็นปัจจัย กระบวนการ และผลผลิต พบว่า ปัญหาคุณภาพการศึกษาตามอำนาจหน้าที่ของระบบการประถมศึกษา โดยตรง นั้นที่สำคัญที่สุดมีดังนี้ (ม.ป.ป. : 1-2, อ้างจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป. : 84-88)

1. ปัญหาความขาดแคลน ความไม่เต็มภาค และคุณภาพของปัจจัยในการจัดการศึกษา คือ โรงเรียนต่าง ๆ ยังขาดแคลนและไม่ได้รับความเต็มภาคในการกระจายทรัพยากร อันเป็นสาเหตุให้เกิดความไม่เต็มภาคในด้านคุณภาพของนักเรียนซึ่งเป็นผลผลิต ปัญหาด้านคุณภาพของบุคลากรซึ่งเป็นปัจจัยในการจัดการศึกษานั้น ปัญหาของครูอยู่ที่พื้นฐานความรู้และความสามารถในการสอน ปัญหาของนักเรียนอยู่ที่สภาพพื้นฐานทางวัฒนธรรมและการสนใจในการเรียน

2. ปัญหาประสิทธิภาพของกระบวนการในแง่ของการปฏิบัติปรากฏว่า ยังมีการกระทำหลายอย่างที่ยังให้เห็นว่า ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษายังไม่อยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ เช่นความล่าช้าของการบริหารในระดับอำเภอและจังหวัด ความล่าช้าในการนำเอกสารหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ได้วางไว้ เนื่องจากครูขาดความรู้และความเข้าใจเรื่องดังกล่าว การจัดสื่อการเรียนการสอนรวมทั้งบริการ การนิเทศและการแนะแนวยังไม่เพียงพอและทั่วถึง การพัฒนาบุคลากรยังไม่อยู่ในระดับที่น่าพอใจ และการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนยังไม่ได้รับความสำคัญเท่าที่ควร

ส่วนในแง่ที่เป็นผลของการปฏิบัตินั้น มีสิ่งที่ยังให้เห็นว่าจำเป็นต้องปรับปรุงการปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษาให้สูงขึ้น คืออัตราการเข้าชั้นยังอยู่ในระดับสูง จากสถิติปีการศึกษา 2525 มีอัตราการเข้าชั้นโดยเฉลี่ยทุกชั้น ยกเว้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้งประเทศ ร้อยละ 5.13 เฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สูงถึงร้อยละ 14.88 นอกจากนี้อัตราการออกกลางคันก็ยังอยู่ในระดับสูงมาก เฉพาะเด็กที่ออกเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีถึงร้อยละ 42 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2525:21-24, อ้างถึงในสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป. : 2)

3. ปัญหาคุณภาพของนักเรียน ในแง่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังไม่เป็นที่น่าพอใจและมีความแตกต่างกันมาก ตามสภาพภูมิศาสตร์และขนาดของโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนในเมืองกับโรงเรียนในชนบท นอกจากนี้ยังพบว่า โรงเรียนร้อยละ 89 ซึ่งอยู่ในชนบทนั้นจัดการเรียนการ

ส่วนไม่สอดคล้องกับหลักสูตร และพบว่าคุณลักษณะของนักเรียนในด้านการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีคุณธรรมและเป็นพลเมืองดียังไม่เป็นที่น่าพอใจ

ภาคเหนือเป็นภาคหนึ่งที่มีประสบปัญหาในการใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ดังเช่น จากการสำรวจอัตราการตกซ้ำชั้นของนักเรียนในแต่ละปี ปรากฏว่านักเรียนระดับประถมศึกษา ในภาคเหนือมีอัตราการตกซ้ำชั้นสูง ดังปรากฏในตาราง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ 2526 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

ตารางที่ 1 อัตราการตกซ้ำชั้นของนักเรียนในภาคเหนือ

จังหวัด	อัตราการซ้ำชั้นในปีการศึกษา			
	2521	2523	2524	2525
เชียงใหม่	14.19	12.01	8.27	9.84
เชียงราย	14.10	7.40	6.07	6.91
น่าน	15.84	8.16	7.65	8.24
พะเยา	16.87	9.14	8.69	8.15
แพร่	11.35	8.95	5.47	4.81
แม่ฮ่องสอน	22.71	19.13	21.09	9.58
ลำปาง	13.83	10.47	8.33	6.58
ลำพูน	14.75	10.14	7.83	6.29
อุดรดิตถ์	9.89	6.82	5.57	7.51

ในด้านการจัดการเรียนการสอนตามแผนการสอนและคู่มือครู ครูจัดได้ในระดับปานกลาง เพราะขาดคู่มือและแผนการสอน ละเลยในการศึกษาทำความเข้าใจในหลักสูตร ไม่มีความเข้าใจในการนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ไม่เกิดความกระฉับกระชวยในการจัดการเรียนตามแนวของหลักสูตรและสภาพของผู้เรียนมีความแตกต่างกันมากในด้านของความพร้อม การสอนซ่อมเสริมก็ทำได้น้อย เพราะครูผู้บริหารให้ความสนใจน้อย ครูมีภาระรับผิดชอบในฐานะผู้เฝ้าท้องถิ่น ต้องร่วมกิจกรรมชุมชน ทำให้มีเวลาน้อย (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ ม.ป.ป. : ไม่ปรากฏเลขหน้า) มีครูจำนวนน้อยที่ดำเนินการสอนโดยมีการเตรียมการสอนตามแผนการสอนและคู่มือครู ครูขาดแหล่งวิชาการและหนังสือประกอบการ

ค้นคว้าเกี่ยวกับรายละเอียดของเนื้อหาในบทเรียน (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน ม.ป.ป. : ไม่ปรากฏเลขหน้า) กิจกรรมบางเรื่องครูไม่สามารถจัดให้แก่เด็กได้ เพราะครูไม่มีความรู้ความถนัดในเรื่องนั้น ๆ เช่น กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยกับกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ จากการสำรวจพบว่าโรงเรียนขาดครูที่มีความรู้ความถนัดในการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ร้อยละ 72.79 และกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ร้อยละ 30.00 (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา ม.ป.ป. : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

ในด้านวิธีสอน โดยส่วนใหญ่ครูยังใช้วิธีสอนแบบบรรยาย บอกความรู้ให้แก่เด็กเรียน (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ม.ป.ป. : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะครูขาดเจตคติที่ดีต่อวิธีสอนแบบต่าง ๆ ตามแนวของหลักสูตร ครูไม่มีความคิดรวบยอดที่แจ่มชัดเกี่ยวกับวิธีสอน แผนการสอนและคู่มือครู ไม่ได้ช่วยครูให้สามารถไปใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ที่ได้ดี (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ม.ป.ป. : ไม่ปรากฏเลขหน้า) บางโรงเรียนครูจัดให้นักเรียนนั่งเป็นกลุ่ม แต่วิธีสอนตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ใช้ระบบกลุ่ม ไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างเต็มที่ ไม่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองเพราะเกรงว่านักเรียนจะเรียนไม่ทันตามเนื้อหาที่กำหนด (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา ม.ป.ป. : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ในจังหวัดเชียงราย ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีสอนหนังสือ เพราะครูเห็นว่าถ้าสอนตามแผนการสอนและคู่มือครู จะเสียเวลามากกับกิจกรรม เด็กจะได้เรียนหนังสือน้อย ทำให้อ่านไม่ค่อยออก เขียนไม่ค่อยได้ ซึ่งครูแทบทุกคนผ่านการอบรมเกี่ยวกับการสอนตามแนวหลักสูตรประถมศึกษา 2521 มาแล้ว แต่ครูส่วนใหญ่ยังทำการสอนตามแนวนั้นไม่ได้ ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการมีหนังสือย้ำให้โรงเรียนสอนเน้นการอ่าน เขียน เลข ครูส่วนมากจึงยังคงใช้วิธีสอนแบบเก่า เป็นผลให้คุณภาพของการจัดการเรียนการสอนยังไม่เป็นที่น่าพอใจ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย 2527 : 18-20)

ในด้านสื่อการเรียนการสอน จากการสำรวจพบว่า ครูใช้สื่อประกอบการสอนค่อนข้างน้อย มีทักษะในการใช้สื่อไม่เพียงพอ ทำให้การใช้สื่อเป็นการรบกวนเวลาในการสอนมากกว่าสนับสนุนการสอน และสื่อที่มีอยู่ก็ขาดระบบในการใช้ การเก็บรักษาและบำรุงซ่อมแซม (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ม.ป.ป. : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ครูบางคนไม่ใช้สื่อการสอนเพราะไม่เห็นคุณค่าของการใช้สื่อ และสื่อบางชนิดขาดคุณภาพ ผู้บริหารก็ไม่ให้ความสนใจ ซึ่งขาดแรงจูงใจในการผลิตและการใช้สื่อการสอน (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ม.ป.ป. : ไม่ปรากฏเลขหน้า) บางโรงเรียนขาดสิ่งอำนวยความสะดวกและวัสดุ

ครูผู้ทำหน้าที่สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนสื่อการสอนมีมากขึ้นเพราะได้รับงบประมาณทุกปี ครูบางคนสั่งซื้อสื่ออย่างไม่เห็นคุณค่า ไม่ระมัดระวังในการเก็บรักษาซ่อมแซม และไม่ใช้เวลาว่างผลิตสื่อการสอน เพราะเห็นว่าได้รับแจกทุกปี (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย 2527:18-20) มีหลายโรงเรียนที่มีสื่อการสอนจำนวนมาก แต่ครูไม่ได้นำไปใช้เท่าที่ควร (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน ม.ป.ป. : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

ในด้านการวัดและประเมินผล ครูส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจวิธีการประเมินผล การเรียนและไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้องครบถ้วน ครูยังคงยึดติดกับการวัดผลแบบเก่า คือการใช้ข้อสอบประเมินผลหลังเรียน ครูไม่สามารถสร้างแบบประเมินผลระหว่างเรียนได้ ไม่ได้วัดและประเมินผลตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม จึงไม่มีการวัดผลระหว่างเรียนเพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนของเด็กและการสอนของครู นอกจากนั้นบางโรงเรียนครูต้องสร้างเครื่องมือวัดจุดประสงค์การเรียนรู้อเอง เนื่องจากภาระการสอนมากอยู่แล้ว จึงสร้างเครื่องมือได้ไม่ครบถ้วนทุกจุดประสงค์ บางจุดประสงค์ก็ให้นักเรียนผ่านโดยไม่มีการประเมินหรือมีการประเมินที่ขาดหลักฐาน การประเมินตามจุดประสงค์ในเล่ม ป.02 ก็ไม่เป็นปัจจุบัน เพราะไม่ได้ประเมินตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา ม.ป.ป. : ไม่ปรากฏเลขหน้า) หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ได้กำหนดวิธีการประเมินผลไว้ 3 ประการคือ การประเมินผลก่อนเรียนเพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียน การประเมินผลระหว่างเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และการประเมินผลปลายปีและ/หรือการประเมินผลปลายภาคเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนหรือตัดสินผลการเรียนเพื่อเลื่อนชั้น จากการสำรวจของจังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า ครูไม่มีการประเมินผลก่อนเรียน แต่มีการประเมินผลระหว่างเรียนและประเมินผลปลายภาคหรือปลายปี ซึ่งในการประเมินผลระหว่างเรียน ครูประเมินเพื่อให้นักเรียนได้ผ่านจุดประสงค์ในเล่ม ป.02 เท่านั้น ไม่นำผลการประเมินมาพิจารณาปรับปรุงการเรียนของเด็กและการสอนของครู ครูยังคงยึดติดกับการใช้แบบทดสอบวัดเก็บคะแนน ไม่สามารถสร้างแบบวัดหรือเครื่องมือวัดผลตามลักษณะของจุดประสงค์การเรียนรู้ได้ ส่วนการประเมินผลปลายภาคหรือปลายปี ครูถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญจะต้องจัดทำอย่างเป็นกระบวนการ แต่ข้อสอบส่วนใหญ่จะวัดด้านความรู้ ความจำ ส่วนในด้านความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่ามีน้อยมาก ครูยังไม่สามารถสร้างแบบประเมินผลด้านจิตพิสัยและทักษะพิสัยได้ ในด้านการปฏิบัติตามระเบียบการวัดและประเมินผลตามหลักสูตร ครูยังทำไม่ได้ไม่ถูกต้องสมบูรณ์ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ ม.ป.ป. : ไม่ปรากฏเลขหน้า) นอกจากนั้นครูแต่ละโรงเรียน

ยังมีความเข้าใจ เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลไม่ตรงกัน จึงดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนของ เด็กไปตามความเข้าใจของตนเอง เช่น เกี่ยวกับคะแนนเก็บ คะแนนภาคปฏิบัติของแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ครูแต่ละโรงเรียนก็กำหนดแตกต่างกัน (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ม.ป.ป. : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

จากสภาพปัจจุบันและปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงจำเป็นต้องหาแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ต้องจัดโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา ซึ่ง โครงการนี้ เป็นโครงการที่มุ่งปรับปรุงคุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ตามเจตนารมณ์ของ โครงการพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 5 บุคลากรเป้าหมายที่มุ่งพัฒนา คือ ครู เพราะเป็น ผู้ที่ทำงานใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด การพัฒนาจะเป็นการฝึกอบรม การนิเทศและติดตามผล วิธีการฝึกอบรมดำเนินการโดยใช้สื่อประสม เพื่อให้ทำการฝึกอบรมได้ทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ซึ่งการฝึกอบรมนี้จะเป็นการเตรียมความพร้อม ให้ครูสามารถนำโครงการและนวัตกรรมต่าง ๆ ที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จัดขึ้นไปใช้อย่างถูกวิธีและสัมฤทธิ์ผล โดยยึดหลักว่าครูประถมศึกษาในทุกท้องถิ่นควรมีโอกาสเท่าเทียมกันในการเพิ่มพูนประสิทธิภาพด้านการจัดการเรียนการสอน โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาทั่วประเทศ และเพื่อสร้างชุดฝึกอบรมด้วยตนเองและสื่อเสริมสำหรับการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนการสอนแก่ครูประถมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป. : 1-2)

การพัฒนาเนื้อหาในหลักสูตรการฝึกอบรม เริ่มตั้งแต่ การศึกษา วิเคราะห์และรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาของการประถมศึกษา การรวบรวมความคิดและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ การประชุมคณะปฏิบัติงานเพื่อเลือกหัวข้อเรื่อง วิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญ กำหนดขอบข่ายและลำดับเนื้อหา เขียนเนื้อหาตลอดจนแนวคิดเพื่อใช้เป็นหลักสูตรการฝึกอบรม ลักษณะของหลักสูตรเป็นหลักสูตรการฝึกอบรมระยะสั้น เพื่อใช้ฝึกอบรมแก่ครูประถมศึกษา เน้นด้านการจัดการจัดการเรียนการสอน โดยใช้สื่อประสมทั้งที่เป็นสื่อหลัก คือชุดฝึกอบรมด้วยตนเองจำนวน 20 เล่ม และสื่อเสริมโต้ตอบ โทรทัศน์จำนวน 10 เรื่อง สไลด์จำนวน 10 เรื่อง และแผ่นโปร่งใสจำนวน 20 แผ่น เพื่อให้ครูได้ศึกษาเนื้อหาสาระและฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง การคัดเลือกส่วนของหลักสูตรมุ่ง เน้นด้านคุณธรรมและการฝึกปฏิบัติมากกว่าการให้เนื้อหาความรู้ โดยจัดลำดับความสำคัญของคุณธรรม การฝึกปฏิบัติและเนื้อหาความรู้เป็นอัตราส่วน 3:2:1

ซึ่งการคัดเลือกหัวข้อของ เนื้อหาสาระได้มีการกลั่นกรองให้เหลือเฉพาะแนวคิดที่เห็นว่า ครูจำเป็น ต้องมี ต้องรู้และต้องปฏิบัติ ส่วนกิจกรรมการเรียนการสอนที่ฝึกอบรมตามหลักสูตรนี้ มีลักษณะเป็น วิธีการและเทคนิคทั่วไปของการจัดกิจกรรมการสอนซึ่งครูสามารถนำไปใช้สอนในกลุ่มประสบการณ์ ใด ๆ ก็ได้ สำหรับวิธีการฝึกอบรม มีวิทยากรเป็นผู้ดำเนินการฝึกอบรม โดยอำนวยความสะดวก ย้ำแจ้งวิธีการศึกษาชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง ให้บริการด้านการจัดสื่อเสริมให้ครูได้ศึกษา ตลอดจน การจัดทำกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมและกิจกรรมนันทนาการ ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องศึกษา ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง จำนวน 20 เล่ม และทำแบบฝึกปฏิบัติในชุดฝึกอบรม ศึกษาจากเทปโทรทัศน์ สไลด์ และนำไปฝึกปฏิบัติที่โรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป. : 3-5) ส่วนช่วงเวลาของการฝึกอบรมแบ่งเป็น 3 ช่วงคือ ช่วงแรกใช้เวลา 3 วัน ให้ครูศึกษา ชุดฝึกอบรมประกอบสื่อเสริมที่หน่วยฝึกอบรม ช่วงที่สองใช้เวลา 9 วัน ให้ครูนำแบบฝึกปฏิบัติ ในชุดฝึกอบรมไปฝึกปฏิบัติที่โรงเรียน และช่วงที่สามใช้เวลา 2 วัน ให้ครูนำผลการฝึกปฏิบัติ มารายงาน ณ จุดอบรมเดิม (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป. : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา มุ่งปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาทั่วประเทศ ก่อนที่จะมีการ ฝึกอบรมครูประถมศึกษาทั่วประเทศนั้น ได้มีการจัดการฝึกอบรมนักร้องชั้น 6 จุดอบรมตามภาค ภูมิภาคสำคัญ ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้ สำหรับในภาคเหนือได้จัดการฝึกอบรมนักร้องชั้นที่กลุ่มโรงเรียนรวมใจ อ่าเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา การฝึกอบรมนักร้องในครั้งนี้เป็นการทดลองกระบวนการฝึกอบรมทั้งหมด เพื่อดู ผลของการดำเนินการฝึกอบรม จุดเด่น จุดด้อย ของการฝึกอบรม ตลอดจนปัญหาและอุปสรรค ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะฝึกอบรม และนำผลนี้ไปใช้ในการปรับปรุงการฝึกอบรมครูประถมศึกษา ในภาคเหนือในอนาคตต่อไป จากอดีตจนถึงปัจจุบันการจัดการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติทุกระดับ ยังขาดการประเมินโครงการอย่าง จริงจังและเป็นระบบตามทฤษฎีของการประเมินโครงการ สำหรับการฝึกอบรมนักร้องในภาค เหนือ ตามโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษานั้น นับว่าเป็น โครงการที่สำคัญมาก ในการดำเนินงานตามโครงการนี้ได้ใช้ทรัพยากรทั้งด้านบุคคลและงบประมาณ เป็นจำนวนมาก และใช้วิธีการฝึกอบรมแบบใหม่กับครูประถมศึกษา ด้วยหลักการและเหตุผลดังกล่าว มาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการประเมินโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอน

ของครูประถมศึกษา ซึ่งได้ศึกษาเฉพาะการฝึกอบรมนักร้องในภาคเหนือ โดยประเมินอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่เริ่มดำเนินโครงการจนถึงการติดตามผลหลังการฝึกอบรมนักร้องในภาคเหนือ

อนึ่งในการวิจัยนี้ได้ทำการวิจัยเป็นคณะจำนวน 6 คน นอกจากผู้วิจัยได้ประเมินโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา โดยศึกษาเฉพาะการฝึกอบรมนักร้องในภาคเหนือแล้ว ผู้วิจัยยังสนใจศึกษาเกี่ยวกับสภาพการวัดและประเมินผลการเรียน เพราะจากการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาของการใช้หลักสูตรประถมศึกษาในภาคเหนือ นั้น มีปัญหาหลายประการดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งปัญหาที่สำคัญหรือเด่นที่สุด คือ ปัญหาด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการวัดและประเมินผลการเรียนในโรงเรียนที่ครูได้รับการฝึกอบรมนักร้องในภาคเหนือไปแล้ว

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

1. เพื่อประเมินกระบวนการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมครูประถมศึกษาในโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา ตามการฝึกอบรมนักร้องในภาคเหนือ
2. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมนักร้องในภาคเหนือ
3. เพื่อประเมินพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในขณะเข้ารับการฝึกอบรมนักร้องในภาคเหนือ
4. เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมนักร้องในภาคเหนือ
5. เพื่อประเมินความเชื่อเกี่ยวกับแนวพัฒนาการเรียนการสอนของผู้เข้ารับการฝึกอบรมนักร้องในภาคเหนือ
6. เพื่อติดตามประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมนักร้องในภาคเหนือ ในด้านความรู้ที่นำไปใช้ในการปฏิบัติงาน
7. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับสภาพการวัดและประเมินผลการเรียนในโรงเรียนที่ครูได้รับการฝึกอบรมนักร้องในภาคเหนือ

ขอบเขตของการประเมิน

1. ในการประเมินครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประเมินตั้งแต่เริ่มดำเนินโครงการจนถึงการติดตามผลการฝึกอบรมนักร้องในภาคเหนือ โดยได้ประเมินในสิ่งต่อไปนี้คือ

1.1 กระบวนการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม

- 1.2 ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- 1.3 พฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในขณะฝึกอบรม
- 1.4 การเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- 1.5 ความเชื่อเกี่ยวกับแนวพัฒนาการเรียนการสอน
- 1.6 การนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- 1.7 ศึกษาสภาพการวัดและประเมินผลการเรียนหลังจากครูได้รับการฝึก

อบรมไปแล้ว 2 เดือน

2. ระยะเวลาที่ผู้วิจัยประเมิน ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ.2527 ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ.2528

3. ประชากรที่ใช้ในการประเมินเป็นครูผู้สอน ผู้บริหาร โรงเรียนและนักเรียน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปีการศึกษา 2528 ในภาคเหนือ

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ในการประเมินกระบวนการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม ผู้วิจัยได้ประเมินตามหลักฐานที่สังเกตได้

2. กลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถามและ/หรือให้สัมภาษณ์ด้วยความจริงใจ และตอบแบบทดสอบอย่างเต็มความสามารถ

3. ประชากรของคะแนนผลการทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม มีลักษณะการแจกแจงแบบท

4. กลุ่มตัวอย่างแสดงพฤติกรรมและปฏิบัติงานตามสภาพความเป็นจริงตามปกติ

5. โครงการนี้จะบรรลุวัตถุประสงค์ก็ต่อเมื่อพบว่า วัดดูประสิทธิผลของหลักสูตรสอดคล้องกับความจำเป็นในการฝึกอบรมทุกข้อ มีการดำเนินการครบถ้วนตามกระบวนการฝึกอบรมที่เป็นสากล ผู้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างต่ำร้อยละ 75 มีความพึงพอใจที่ดีต่อการฝึกอบรม ทุกคนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมของการฝึกอบรม ค่าเฉลี่ยของการทดสอบหลังการฝึกอบรมมากกว่าค่าเฉลี่ยของการทดสอบก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเพิ่มขึ้นอย่างต่ำ 15% ค่าเฉลี่ยของการวัดความเชื่อหลังการฝึกอบรมมากกว่าค่าเฉลี่ยของการวัดความเชื่อก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูสถิติกิจกรรมอย่างน้อยร้อยละ 80 ของกิจกรรมที่ระบุในโครงการฝึกอบรม

คำจำกัดความเชิงปฏิบัติการ

การประเมินโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา หมายถึง การประเมินกระบวนการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมครู ความพึงพอใจ พฤติกรรมการเรียนรู้ ความเชื่อและการประเมินผล การนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตามการฝึกอบรมนักร้องในภาคเหนือ

โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรม ที่ให้ความรู้ ทักษะ เจตคติ โดยวิธีการฝึกอบรมทางไกลจากสื่อประสม ตามการฝึกอบรมนักร้องในภาคเหนือ

กระบวนการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ขั้นตอนการสร้างหลักสูตรการฝึกอบรมครู ตั้งแต่ การศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา ปัญหาการฝึกอบรมครู ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ จนเป็นหลักสูตรการฝึกอบรมครูประถมศึกษา ของโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา

ความพึงพอใจของครู หมายถึง ความรู้สึกของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมนักร้องในภาคเหนือ ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรม โดยกำหนดเป็นคะแนน

ความเชื่อของครู หมายถึง ความคิดเห็นของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมนักร้องในภาคเหนือ ที่ได้จากการตอบแบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับแนวทางการเรียนการสอน โดยกำหนดเป็นคะแนน

ครู หมายถึง ผู้บริหารและผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปีการศึกษา 2528 ในภาคเหนือ

นักเรียน หมายถึง นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปีการศึกษา 2528 ในภาคเหนือ

สื่อประสม หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกอบรมครูประถมศึกษา ตามโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา ได้แก่ ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เทป โทรทัศน์ สไลด์ และแผ่นโปรงใส

ผู้ฝึกอบรมด้วยตนเอง หมายถึง บทเรียนสำเร็จรูปที่คณะปฏิบัติงานโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา สร้างขึ้นจำนวน 20 เล่ม เพื่อใช้ในการฝึกอบรมครู

ผู้ดำเนินการฝึกอบรม หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา ซึ่งทำหน้าที่คัดกิจกรรม ให้คำแนะนำ และอำนวยความสะดวกในการจัดการฝึกอบรม

การมีส่วนร่วมในกิจกรรม หมายถึง การเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมในขณะฝึกอบรม นำร่องในภาคเหนือ ตามบทบาทในการแสดงออกของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เช่น บทบาทผู้พูด บทบาทผู้ฟัง สำหรับผู้มีปัญหาทางด้านสุขภาพซึ่งนั่งดูการปฏิบัติกิจกรรมถือว่ามีส่วนร่วมในกิจกรรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการประเมินจะชี้ให้เห็นจุดเด่น จุดด้อยของโครงการ ซึ่งสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดทุกจังหวัดในภาคเหนือ สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงโครงการที่จะจัดการฝึกอบรมครูประถมศึกษาทั่วภาคเหนือในโอกาสต่อไป
2. เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจในด้านการประเมินโครงการต่าง ๆ ในหน่วยงานการประถมศึกษาทุกระดับในภาคเหนือ และหน่วยงานอื่น ๆ
3. ได้ทราบถึงสภาพการวัดและประเมินผลการเรียน ตลอดจนปัญหาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาในภาคเหนือ และเป็นแนวทางให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการประถมศึกษาในภาคเหนือได้แก้ไข้ปัญหาและจัดทำกรวัดและประเมินผลการเรียนให้ดีขึ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย